

SIŁA I ZDROWIE

Dołączony tygodniowy „Słowa Pomorskiego“

Program pracy zimowej sportowca-amatora.

Narciarstwo „koroną sportów“. — Zalezy narciarstwa. — W jaki sposób zabrac się do tego sportu? — Kierunek turystyczny, czy zawodowy w narciarstwie? — „Kasubskie Szwajcjarz“ jako dobry teren do rozwoju narciarstwa amatorskiego.

Stosunkowo długo trzymaliśmy się sali gimnastycznej, omawiając w poprzednich artykułach różnego rodzaju walki i gimnastykę melodyczną. Dziś, dla urozmaicenia i dla odwołania umysłu przenieśmy się narazie chociaż myślą na lono przyrody, tem bardziej, że padający w tym roku pierwszy śnieg mimowolnie nastraja mnie do napisania o sportach zimowych, do których — w ścisłym tego słowa znaczeniu — zaliczymy narciarstwo, łyżwiarstwo i saneczkarstwo.

„Koroną sportów“ wogóle jest narciarstwo. Narciarstwo, przy bliższym zaznajomieniu się zainteresuje nie tylko kilkakrotnie dzieciaki, ale nawet osoby z siwizną na głowie, i to ów więc już o osobach dorosłych pięć obójga. Sport ten górnie nad łyżwiarstwem i saneczkarstwem nie tylko pod względem zdrowotnym, ale i pod względem rozkozy psychicznych. Narciarz dociera do miejsc, których stopa ludzka jeszcze nie dotknęła, a miejsca takie latem nie są dostępne. Narciarz napotyka w gębi krajobrazu górskiego niewyczerpany zapas wrażeń i wzruszeń, źródło zdrowia i radości życia. Z punktu widzenia higienicznego, wartość narciarstwa jest ogromna, biorąc pod uwagę idealne warunki, zdala od siedlisk ludzkich i t. p. w jakich ten sport uprawiamy.

Oceniając wartość ćwiczebną narciarstwa, po zanalizowaniu formy ruchów zauważamy, że mamy tu do czynienia przedewszystkiem z wypadami, które są główną formą posuwania się naprzód. Wypad to różni się od wypadów gimnastycznych tem, że pięta nie spoczywa na ziemi i ruch sam przy posuwaniu się jest biorny, coś podobnego jak u cyklisty, który jedzie na rowerze z wolnym biegiem. Muskulatura pracuje tylko przy „wyruchu“ (starcie) a dalsze posuwanie się nie wymaga czynnego udziału muskulatury i odbywa się na mocy „prawa bezwładności ciała“. Rzecz przedstawia się inaczej, jeżeli weźmiemy pod uwagę posuwanie się w terenie górzystym, bo w tym wypadku czynne są prawie wszystkie grupy mięśniowe narciarza. Celem utrzymania równowagi bardzo intensywnie muszą pracować mięśnie tułowia przy balansowaniu. Kończyny dolne muszą pracować wydajnie ponieważ dźwigają na nogach narty i buty. Kończyny górne przez podpieranie się „kijkami“ pomagają kończynom dolnym nawet przy posuwaniu się w terenie płaskim. Jeżeli chodzi o pokonanie terenu stromo wznoszącego się, wtedy narciarz uleka się do tzw. „schodkowania“. Przy każdym kroku schodkowania potrzeba dość dużego wysiłku, by odepnąć ciężkie buty taterniczkę i narty, które trzeba

w dodatku wyciągać z głębokiego śniegu.

Oprócz tego narciarstwo ma jeszcze tę dodatnią stronę, że wpływa bardzo dobrze na trawienie ze względu na wzmoczoną pracę mięśni brzusznych, oraz leczy, system nerwowy. Zbawienne działanie kąpień powietrznych, a nawet słonecznych, jakimi rozkoszują się w pogodzie dni zimowe do połowy obnażeni narciarze z punktu widzenia higienicznego (hartowanie skóry) ma znaczenie ogromne.

Ponieważ szczerpie ramy naszego artykułu nie pozwalają na szczegółowe omówienie rozwoju i organizacji tego naprawdę pięknego sportu u nas w Polsce, odsyłam zainteresowanych tym godnym polecenia sportem szanownych czytelników do doskonałego podręcznika narciarstwa pióra inż. Aleksandra Bobkowskiego, („Wydawnictwo Zakładu Narodowego Im. Ossolińskich — Lwów“).

Ograniczę się natomiast do praktycznych wskazówek, jak zabrac się do tego sportu i w jakim kierunku stawiać kroki, chcąc osiągnąć poza zaletami higieniczno-zdrowotnymi również i korzyści cyklo-wo-praktyczne. Dobra kondycja fizyczna — to najgłówniejszy warunek nauczania się jazdy na nartach. Sport ten nie jest bardzo trudny do opanowania, ponieważ już kilkunastowy kurs daje więcej niż np. całoročna ciężka praca nad szermierką. Chcąc utrzymać się w „formie“, każdy sportowiec-narciarz, względnie ten, kto chce w sezonie rozpocząć jazdę na nartach — powinien przez cały rok zaprawiać się w innych sportach, jak: lekkiej atletyce, tenisie, pływaniu i wioślarstwie. W jesieni, 1—2 miesięcy przed sezonem zimowym, należy przystąpić do właściwego treningu. Nie znaczy to bynajmniej, że np. nowicjuszy nie może jeździć na nartach bez uprzedniego treningu. Bezwarunkowo więcej szans do jazdy na nartach ma osoba już z pewną zaprawą. Tem bardziej zawodowcy i turyści powinni pamiętać o wcześniejszej zaprawie. Właściwy trening jesienny składa się z gimnastyki (2 razy na tydzień) i biegów naprzelaj. Zresztą ścisłej ilości godzin tygodniowych na trening oznaczać nie można, ponieważ rzeczyć tu trzeba traktować indywidualnie, uzależniając ją od rozwoju fizycznego, danego osobnika. Bieg naprzelaj należy rozpocząć najpierw marszem w szybkim tempie na przestrzeni 4—5 km. Zasadniczo czas trwania biegów winien w początkach trwać 10—20 minut, a już najdłużej 40 minut. Biegi te wzmocnią serce i płuca oraz przystosują organizm do natężających wysiłków, jakie czekają narciarza w sezonie.

W czasie ćwiczeń gimnastycznych należy położyć główny nacisk na ćwiczenia oddechowe, równoważne i rozluźniające. Należy wyuczyć się racjonalnego sposobu oddychania, ponieważ od oddychania uzależnione są wyniki narciarza, zwłaszcza przy biegach długich. Rytm oddechu winien być uzgodniony z pchnięciami kijkami oraz krokami narciarza. Ze względu na bardzo zdradliwą pogodę jesienną, należy pamiętać o ciepłym ubraniu w czasie treningów. Strój winien być ciepły, niezbyt ciężki i nie hamujący ruchów. Najodpowiedniejsze są długie

spodnie flanelowe, sweater, oraz lekkie pantofle. Poza biegami i gimnastyką, trzeba prowadzić higieniczny tryb życia, jak przy wszystkich innych sportach. Każdy szanujący się narciarz winien spać najmniej 8 godzin i pamiętać o regularnym, oraz trześciem odżywianiu się. Posiłki najlepiej przyjmować 4 razy dziennie, najmniej 2 godziny przed rozpoczęciem ćwiczeń. Główną część składową żywienia narciarza winien stanowić tłuszcz oraz cukier, jako prawie czyste węglowodan. Pokarmy uleźsze, owoce i łatwo strawne gatunki mięsa są wskazane. Orzywiście pokarmy narciarza muszą być wolne od ostrych przypraw, jak musztardy, pieprzu, chrzanu i t. p. Również alkohol i tytoń jest wrogiem narciarza, zwłaszcza w czasie ostrej choroby.

Po kilku dniach treningu, zwłaszcza u osób, nieprzyzwyczajonych przychodzi bardzo dotkliwie bóle mięśniowe, głównie w łydkach i mięśniach brzusznych. Nie należy się tem absolutnie przejmować, i treningu nie przerywać ponieważ bóle tego rodzaju są najwzyczajniejszym objawem fizjologicznym i ustępują już po paru dniach. Opieka lekarska jest konieczna, a badania winny być przeprowadzone przed i w czasie treningu.

Przy narciarstwie, podobnie jak przy innych sportach turystycznych, propagujemy kierunek turystyczny, a nie zawodniczy. Musimy — niestety — zaznaczyć, że zawodniczy kierunek narciarstwa, jaki się w Polsce w ostatnich latach wyłania, odchodzi coraz dalej od potrzeb życia praktycznego. Wzemy pod uwagę np skok narciarski. Jest to właściwie lot w powietrzu, a nie skok. Powstaje on wskutek nabytej bardzo znacznej prędkości przy zjeździe narciarskim i oderwaniu się od podłoża, bez właściwego i charakterystycznego, cechującego skok odbicia. Powstaje on dzięki temu, że poślizgiwa pod narciarzem nagle urywa się. Chociaż skok narciarski jest pozbawiony zastosowań praktycznych, niepodobnym jest ominąć jego wartości ćwiczebnej, ze względu na wyrobienie i doskonalenie tego rodzaju zalet ducha jak: odwaga, przytomność umysłu, oraz bardzo wielostronna koordynacja nerwowa. Można wprawdzie wspominać zalety ducha wyrobilej za pomocą innych sportów i gimnastyki młodzieżowej co na daleko większe znaczenie wychowawcze i życiowo-praktyczne, a jednak zawody w skokach narciarskich są pożądanymi, ponieważ zapewniają naczelnemu jak największą popularność. Dzięki skokom narciarstwo zalicza coraz to szersze kręgi i staje się sportem nie kilkudziesięciu lub nawet kilkuset wybrańców, ale obejmuje najszersze masę, szczególnie w tych okolicach, w których warunki klimatyczne dla tego rodzaju sportu są sprzyjające. Jeżeli chodzi o terytorja ziem polskich, to Tatry nasze i wogóle Karpaty mają doskonałe warunki terenowe dla narciarstwa. Również Wileńszczyzna a jeżeli chodzi o Pomorze — nasze Kaszuby (zwłaszcza okolice Kartuz i Kościerzyna) nadają się do uprawiania tego sportu i amatorską.

Pierwsze kroki około wprowadzenia narciarstwa na Kaszubach stawia Towarzystwo Gimnast. „Sokół” w Kartuzach. Niedawno zakupiono kilkanaście par nart i jeżeli tylko warunki atmosferyczne w bieżącym sezonie zimowym będą sprzyjały — zamierzam jako instruktor zapoczątkować tutaj tę pracę.

J. Hnack

Nurmi zawodowcem!

Co o tem mówi sam Nurmi.

Heljngfors, 4. 12. Wobec ciągłych apiecznych pogłosek dotyczących amatorsztwa Nurmiego i jego wyjazdu do Ameryki, ciekawym komentarzem będzie wywiad udzielony dziennikarzom fińskimi przed wyjazdem wielkiego Finna do Ameryki. Nurmi oświadczył, że wyjazd swój naznaczył na 18. b. m., przeciw towarzyszemu jego będzie masalista Hakoninen. Na zapytanie, czy Nurmi opuści szereg amatorski, odpowiedź brzmiała: „Prawdopodobnie, chociaż jeszcze nie konkretnego nie postanowiłem. Jestem w kontakcie ze słynnym managerem Tex Richardem, ale jeszcze wiele rzeczy pozostało do załatwienia”. Jakże są ewentualne przewidziane dochody pana — zapytano Nurmiego. „Cyr wymieniać nie będę, ale warunki są takie, że w ciągu jednego roku mogę tyle zarobić, że zapewniłbym sobie dostatek do końca życia”. A Olimpiada w Los Angeles — zapytano Nurmiego. „Gdybym miał pewność, że w roku 1932 będę jeszcze w pełni formy, z pewnością nie opuszczałbym szeregu amatorsztwa, ale czas robi swoje i czuję, że przez całe cztery lata nie zdolam utrzymać się w formie. Pierwszy mój start przewidziany jest na styczni, a jeżeli chodzi o przeciwników, to wszystko mi jedno, gdyż pewny jestem, że w pełni swej formy nikt mnie teraz w Ameryce pokonać nie może. Przeciwnikami moimi będą z pewnością Quaff, Ray, Riola, a może i rodacy moi Purje i Loukola, którzy mają zostać także zawodowcami. Zresztą z chwilą zostania zawodowcem zależeć będą przedewszystkiem od Tex Richarda”.

U „Błękitnych” w Toruniu.

Praca w ostatnim sezonie. — Błękitni a P. W. — Kursy przeciwgazowa. — Ostre strzelanie.

Drużyna Błękitna w Toruniu, jako dopiero co założona organizacja P. W., prowadzi już na tej drodze ruchliwe życie. Poprzednio już drużyna pracowała we własnych szeregach, i ćwiczyła to, co w pewnych punktach zakreślone jest w programie P. W., przygotowując się gruntownie do służby wojskowej, zapomocą własnych instruktorów i pod okiem niestrudzonego swego komend. drh. Wł. Małnowskiego. Dlatego też, gdy po przesłaniu zapor drużyna stanęła w szeregu organizacji P. W., nieomalże ona wykorzystała na tej drodze okazję.

Po ostatnim sezonie, mimo że obfawiał on w pracę, jak i zawody ligowe w pilce nożnej, ostre strzelanie konkursowe, zawody lekko-atletyczne, oficjalne występy prawie ze wszystkich sekcji; nie padła jeszcze komania „Sporznić!”, i o to w niedzielę dn. 25 listopada br. drużyna błękitna brała udział w kursach przeciwgazowych, urządzonych dla poszczególnych organizacji, w „Straży Pożarnej”. Sformowane 2 oddziały po 13 każdy, na czele których stanął komendant chor. Poin. drh. Władysław Malinowski, śladzili o zainteresowaniu się „błękitnych” tak doniosle i bodaj najaktualniejszą dziś sprawą „obrony przeciw gazowej”.

Kursy rozpoczęły się o godz. 9-taj rano a skończyły się o godz. 15.00. Wykłady jak i praktyczne zajęcia prowadził kapitan Korczewski — dowódca P. W. i por. Kaz. Grabowski. Po zapoznaniu się z poszczególnymi głównymi gazami teoretycznie, przy stąpiono do ćwiczeń praktycznych, jak zapoznanie się z użyciami na komendy masek przeciwgazowych, musztra, i niesienie pomocy zagrożonym w zagazowanych strefach. Zastosowanie masek w komorze zagazowanej — uzupełniło program kursu.

Liczebność Warszawy „sportowej”. Frekwencja publiczności na zawodach sportowych w Warszawie wynosiła w sierpniu 38.000, we wrześniu 487.000, a w październiku 210.000. W listopadzie liczba widzów znacznie zmalała.

Na zakończeniu przemówił do licznych słuchaczy p. kap. Korczewski w tem przekonaniu że kuryta te przyczyniły się dla dobra ogółu a dla nas o jeden aczbał — rozwoju.

Po południu tego samego dnia balerzycy w myśli rozkazu kom. P. W. odbyli na Strzelnicy imienia „Bolesława Chrobrego” swe drugie w tym sezonie ostre strzelania, gdzie brała udział i drużyna bieżklna. Wejrzawszy bliżej w pracę — Bieżklnych, widzimy, że raz przedsięwzięte zadania mające przygotować lierne szereg bieżklników „Przez hart ciała do hartu ducha” około hasła „Dla czelebie Polsko i dla twojej chwaly”, docierają do celu, z pożytkiem dla Ojczyzny i społeczeństwa.

Kronika sportowa.

PIŁKA NOŻNA.

T. K. S. — A. K. S. 6:3. W niedzielę 2 grudnia rozegrał w Toruniu A. K. S. rewanżowe zawody z T. K. S. który wystąpił z 5 graczami i drużyną.

Zawody te toczyły się przy stałej przewadze T. K. S-u, który przez lekceważenie przeciwnika, stracił 3 bramki. Mimo widocznej przewagi naszego mistrza, A. K. S. grał bardzo dobrze a przewidywaniem ambli nie wykazywał w swej drużynie słabych punktów. Jest to obecnie po T. K. S. najsilniejsza drużyna toruńska, która po nabyciu pewnej rutyny i większej jeszcze techniki, groźną będzie dla każdego przeciwnika. Z A. K. S-u trudno kogo wyróżnić, dobrze grała cała drużyna; w T. K. S-ie L. Cieszyński i A. Gumowski brylowali techniką i rutyną, dając pokaz pięknej i eleganckiej gry, niechętnie spisywał się w obronie P. Wierzbowski, z młodszymi sił w zupełności zadowolili Zaborski z pomocy, oraz Kowalski w ataku. Szkoda, że publiczność nie doniosła, gdyż mecz był interesujący i prowadzony przez obie strony nader „fair”. Wskazaniem byłoby, by oba te kluby rozgrywały pomiędzy sobą częściej zawody, gra ich bowiem zadowolili może w zupełności wybrednych nawet amatorów piłki nożnej a przez to i propaganda tego sportu wlebye zyskała. — Zawody prowadził nader poprawnie ogólnie znany sportowiec p. P. Gumowski.

Garbarnia (Kraków) wchodzi do Ligii Kraków 2. 12. W niedzielę w Krakowie rozegrany został dozwolający mecz piłkarski o wejście do Ligii pomiędzy dwoma najpoważniejszymi kandydatami, a mianowicie Garbarnią (Kraków) i JTSG (Łódź). Mecz był prowadzony w bardzo silnym tempie i obie drużyny walczyły z niezwykłą ambicją. W pierwszej połowie lekka przewaga łodzian, którzy jednak po przerwaniu opadli na siłach. Garbarnia w drugiej połowie użykuje przewagę i zdobywa dwie bramki, a mianowicie przez Augustyna i przez Stefańskiego w ostatniej minucie gry. Sędziował p. Baranowski z Poznania. Widzów około 3 tysięcy.

Jeszcze jeden projekt w sprawie Ligii Lwów 27. 11. W kołach zbliżonych do Pogoni lwowskiej korpulentowany jest nowy projekt reorganizacji Ligii, który ma być wniesiony na najbliższe posiedzenie Ligii. Według tego projektu nastąpić powinien podział na dwie Ligii. Do I ligii weszłoby 9 klubów (według ostatecznej tabeli weszłoby, a do II ligii pozostałoby 6 klubów i 3 obecnych kandydatów do Ligii, przy czym po roku dwa kluby z I-tej ligii spadają do drugiej i odwrotnie. Do klasy A spadają trzy kluby II ligii, a na ich miejsce weszłyby trzy kluby z rozrywki o mistrz. kl. A. Projekt ten nie posiada jednak dużych szans.

Polska — Łeja 2:1 (1:1). Zawody towarzyskie pomiędzy Polską a Łeją, rozegrane na boisku

członkiem Polonii, która przewyższała przeciwnika Łeji w Warszawie zakończyły się zasłużonym zwycięstwem przy wyjątkiem pod względem ambicji i tempa gry. W Łeji zawiadła środkowa trójka napadu, natomiast wyróżnia się obrona. Z nowych nabytków Polonii wystąpili Keller w brzemcu i Surchocki, brak zaś było Gumowskiego i Stogowskiego. Bramki dla Polonii zdobyli: Krygier i samobójcza, a dla Łeji — Nawrot Sędziował p. Walczak.

Sprawa trenerów piłkarskich. Ostatnio odbyła się w Warszawie konferencja piłkarska zwołana przez Warszawski Okr. Zw. Piłki Nożnej w porozumieniu z Państwowym Urzędem W. F. Na wniosek kpt. Milecha postanowiono przeprowadzić szkolenie instruktorów piłkarskich w następujących zakresach: szkolenie odbywać się winno równoległe teoretycznie i praktycznie. Do treningów praktycznych sprowadzony będzie najprawdopodobniej znany jakiś trener angielski lub szkocki. W zakres prac teoretycznych wejdą fizjologia, masaże, anatomja, gimnastyka, systemy treningu itp. Ten dział prowadzić może być przez PIWF lub Centralną Szkołę Wojskową G. S., które powinny już teraz przygotować odpowiednie programy zajęć. Kursy dla instruktorów piłkarskich będą dwójakie, a mianowicie: 1) kursy główne organizowane przez PIWF i PZPN dla trenerów większych klubów, i 2) kursy krótkie dla trenerów mniejszych klubów lokalnych. Każdy z absolwentów otrzyma po ukończeniu dyplom i prawa instruktora piłkarskiego.

Nowe kadry sędziów piłkarskich. Na wniosek prezesa WOZPN, kpt. Kobosa, Państwowy Urząd W. F. zamierza zarządzić aby wszyscy absolwenci Centralnej Szkoły Wojskowej Gimnastyki i Sportów składali egzamina na sędziów piłkarskich.

200 meczów Aleksandra Kubika. W ubiegłym tygodniu znakomity obrońca klubu „Turystów” Aleksander Kubik bronił po raz dwudziesty barw swego klubu. Dwadzieścia meczów w jednej drużynie — to piękny i rzadki jubileusz piłkarza.

Aleksander Kubik rozpoczął swoją karierę jako uczeń 4-tej klasy Pabjanickiej Szkoły Realnej w roku 1917 meczem z P. T. C. Mecz ten zakończył się wynikiem remisowym 2:2, przy czym obie bramki dla drużyny szkolnej zdobył „Olek”. Chrzest bojowy udał się znakomicie; nasz dzisiejszy jubilat zrazu dzał jako napastnik pierwszorzędnym talentem i odtąd ma zaszczyt występowania w barwach P. T. C., które ten właśnie okres czasu może zaliczyć do najlepszych. P. T. C. zdobywa wówczas drugie miejsce w mistrzostwie Łodzi klasy A za Szalernem.

Po roku Kubik gra w L. K. S-ie, potem wyjeżdża do Warszawy, gdzie broni barw Korony, a następnie w K. S-u Zwizany z L. K. S-em, po powrocie z Warszawy, Olek Kubik gra dalej w drużynie czerwonych, wspólnie z bratem Stefanem. Obaj grają w napadzie.

Od roku 1922 bracia Kubikowie grają w klubie Turystów. Olek zrazu na pozycji napastnika, następnie już stałe w obronie. Razem 200-cie meczy! Miał on spotkania znakomite, miał też chwile słabe. Tych ostatnich b. mało.

Dziś jest Aleksander Kubik w znakomitej formie i wybił się na czoło polskich obrońców.

NARCJARSTWO.

Naszeższa przed sezonem, Zakopane 28. 11. Niemal wszyscy znani narciarze trenują teraz w Sokole zaprawę gimnastyczną i trening auby. Od 15 grudnia rozpoczyna swe prace ośrodek narciarski w Zakopanem, przyczem uczestnicy będą akoszarowani. Ośrodek ten zorganizowany został przez Polski Zw. Narciarski w związku z międzynarodowymi mistrzostwami Europy, które odbędą się w lutym w Zakopanem przy udziale 16 narodowości.

WIOŚLARSTWO.

Sejmik wioślarski w Poznaniu. W Poznaniu w dniu 10 grudnia odbędzie się zjazd Polskich Towarzystw Wioślarskich. Na porządku dziennym sprawy przygotowań do międzynarodowych mistrzostw Europy.

RIPPIKA.

Powrót jeźdźców z Ameryki. We czwartek 29. 11. wróciła z Nowego Jorku polska ekipa konna (pułk Römmel, rtm. Antoniewicz i por. Zgorzeleki), która wzięła udział w międzynarodowych zawodach konnych. Na zawodach tych Polacy nie odnieśli takich sukcesów, jak w latach poprzednich, a pokonani zostali przez Niemców i Amerykan. Przyjęcie w Ameryce było doskonałe. Zawodnicy europejscy byli stale gośćmi przedstawicieli armii amerykańskiej. Zainteresowanie konkursami w Nowym Jorku było kolosalne. Codziennie szereg widzów odchodziło od kas Madison Square Garden, gdzie odbywały się konkursy. Polonia amerykańska opiekowała się bardzo naszymi przedstawicielami. Jeżeli chodzi o wynik sportowy, to nie jest on zadowalający, choć konkurencja była daleko silniejsza niż w latach ubiegłych. Ekipy naszej brak było szczęścia, które posiadali jeźdźcy niemieccy, którzy pod względem techniki jazdy znacznie Polakom ustępują.

SZERMIERKA.

Turaj — szermierzem. Medjolan. Sekretarz partji faaszistów, Turaj, „prawa roka”. Mussoliniego zajmuje się sportem również gorąco jak jego szef. Turaj jest jednym z lepszych szermierzy wioaskich, a ostatnio pokonał on w meczu na florety znanego szermierza belgijskiego, Fejeryka.

TENNIS.

Czwartwójki jedzie na Rywyer. Paryż, 2 12. Ex-mistrz Polski w tenisie, Czwartwójki przebywa obecnie w Paryżu, lecz już w bieżącym miesiącu wyjeżdża na Rywyer, gdzie weźmie udział w szeregu międzynarodowych turniejów tenisowych.

Różne.**Z Rady Naukowej Wychowania Fizycznego.**

Najbliższe posiedzenie Rady Naukowej W F. odbędzie się w połowie grudnia. Najważniejszą sprawą będzie najprawdopodobniej kwestja ustawy o wychowaniu fizycznym. Poza tem szereg komisji pracuje nad przygotowaniem innego materiału na posiedzenie.

Z Towarzystw Turystycznych. Na ostatniej konferencji polskich towarzystw turystycznych uchwalono zorganizować szereg wycieczek, w których wzięliby udział turyści zagraniczni. W tym celu postanowiono zwrócić się do zagranicznych Touring-klubów o poparcie akcji.

Uroczystość na Bielanach w Warzawie. W niedzielę 2. 12. odbyła się uroczystość wmurowania aktu erekcyjnego i poświęcenia tablicy pamiątkowej w budującym się gmachu Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego na Bielanach. Instytut ten oddany zostanie do użytku słuchaczy we wrześniu roku przyszłego. Na uroczystości przybyło bardzo liczne grono działaczy sportowych z całej Polski.

We Lwowie śnieg. Na niedzielę, dnia 2 bm. naznaczono we Lwowie szereg imprez sportowych, lecz wskutek spadłego śniegu, wszystkie zawody zostały odwołane. Rozpoczęły się tylko mistrzostwa drużynowe w boksie, które doprowadzono do półfinałów.

Przed Olimpiadą w Los Angeles. Zarząd Z. Z. zastanawiał się ostatnio nad planami przygotowań do X. Olimpiady, która odbędzie się w roku 1932 w Los Angeles. Postanowiono ograniczyć skład ekipy do niezbędnego minimum, rozpocząć natychmiast zbiórkę pieniężną, nie dopuszczając przy tym dozwolonej do swej najwyższej formy przedwcześnie, zarzuć system zbierania funduszy przez sprzedaż nalepek i marek, urządzić już od sezonu najbliższego imprezy dobowe, rozszerzyć zakres kompetencji referenta technicznego, sprządzić trenerów zagranicznych wcześniej niż dotychczas, zaniechać opiekowania się wycieczkami na igrzyska i nie przyjmować na kwatery na miejscu przedstawicieli rozmaitych i gości, kwatery urządzić osobno dla zawodników i zawodniczek itd.

Czasopisma sportowe

„Wychowanie Fizyczne”. Miesięcznik poświęcony bignieniu szkolnej, kształceniu cielesnemu w domu, armji i stowarzyszeniach, red. nacj. prof. uniw. E. Piasecki, Poznań 3, Chelmońskiego 20. Opuszcil prawo nr 12, roczn. IX, który zawiera m. i. artykuły: F. Fidyński, Górniczy o wychowaniu fiz. w Polach XVI w. (dokończenie). — Z organizacji i metodyki wychowania — Ppik. W. Sikorski. Uwagi o stanie wychowania fiz. w szkołach średnich ogólnokształ. i seminarjach nauczycielskich St. Sedlaczek, Obozy harcerskie (dok.) — Oceny ksiązek (Rosenberg, Pol. Zw. Gier Sportowych, Ogrody Jordanów-kie. Podręcznik Przyp. Wojsk.) — Streszczenia (Wachholder). — Z towarzystw, Instytucji i zjazdów (Z posiedzenia lek. szk. w min. W. R. i O. P., Z Sekcji Wych. Fiz. przy T. N. S. W.) — Na mównicy. (Uwagi do art. dra Miselury). — Kronika. — Resumes.

Kongres przeciwałkoholowy.

W dniu 8. 19 bm. odbędzie się w Lublinie VIII polski kongres przeciwałkoholowy pod protektoratem p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Na kongres spodziewany jest liczny zjazd delegatów i organizacyj z całego terenu Rzeczypospolitej.

Trener lekkoatletyczny Jacobsen był w

Toruniu od 0 do 30-go listopada, trenując lekkoatletów wojskowych i cywilnych. — Treningi odbywały się w miejskiej hali gimnast. oraz w koszarach artylerji na Mokrem. Dn. 1. 12. Jacobsen wyjechał do Bydgoszczy.

Druklem i nakładem Drukarni Toruńskiej T. A.

Za redakcją odpowiedzialny:

Wacław Madejski, Toruń